

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Onderwijskundig advies bijscholingsplan counseling prenatale screening samengevat

Vanuit Vertrouwen, Vakmanschap én Verbinding de
kwaliteit van de prenatale counseling waarborgen.

Op dit moment zijn er ongeveer 2700 zorgverleners die werken als counselor prenatale screening. Het overgrote deel is verloskundige (2600). Daarnaast vervullen ook gynaecologen, verpleegkundigen en echoscopisten de rol van counselor.

Gezamenlijke ambitie

Het is de gezamenlijke ambitie van regionale centra (RC's), beroepsverenigingen (BEN, KNOV, NVOG), de client vertegenwoordiging (VSOP) en RIVM-CvB om kwalitatief goede counseling te borgen.

Onderwijsadviesbureau Dekkers kreeg de opdracht om het onderwijskundig advies op te stellen. Wensen en signalen van professionals uit de praktijk zijn de basis geweest van het onderzoek. Dit is gedaan via inbreng vanuit een multidisciplinaire projectgroep, een klankbordgroep en een draagvlakonderzoek. Het onderwijskundig advies is in mei vastgesteld en is aanleiding tot een breder ontwikkeltraject van scholingsaanbod.

In 2021 loopt de huidige bijscholingscyclus af. De nieuwe cyclus – met scholingsaanbod dat past bij dit advies - start op 1 januari 2022. Op [Scholing Counselors | Prenatale en neonatale screeningen \(pns.nl\)](#) staat alle nu bekende informatie. Onder andere het volledige rapport van Dekkers (20 pagina's). Deze notitie is een beknopte beschrijving.

Kern van het advies

De kern van het advies is het leren en blijven ontwikkelen van professionals vanuit leerbehoefte en urgentie. De professional krijgt dan ook meer autonomie, keuzevrijheid en regie.

Onderwijskundige visie

De onderwijskundige visie onder het bijscholingsplan is zorgvuldig geformuleerd:

- De counselor krijgt meer autonomie en keuzevrijheid; er wordt uitgegaan van vertrouwen op professionaliteit en vakmanschap.
- De counselors leren met en van elkaar. Ze staan meer in verbinding en leren samen met elkaar; .
- De counselor heeft zelf de regie voor het leerproces..

Bekwaamheid

De bekwaamheid van de counselors staat centraal in het scholingsplan. Dit uit zich in 5 leeruitkomsten. Een leeruitkomst staat voor alles wat de counselor moet kunnen en weten om goed te kunnen counsellen. Dat geeft ruimte voor een divers scholingsaanbod.

Dit zijn de leeruitkomsten:

1. De counselor bespreekt keuzemogelijkheden van de prenatale screening met de zwangere en haar partner en exploreert waarden.
2. De counselor legt het aanbod prenatale screeningstesten uit.
3. De counselor helpt bij besluitvorming.
4. De counselor bespreekt de uitslag.
5. De counselor reflecteert op counselingsvaardigheden gericht op continu verbeteren.

Bijscholingsplan: 20 punten in 5 jaar

In een *bijscholingscyclus* van 5 jaar haalt de counselor 20 punten. Voor elke bijscholing is duidelijk hoeveel accreditatiepunten te halen zijn voor de gebieden kennis, vaardigheden en reflectie.

Counselors behalen in 5 jaar minimaal:

- 8 punten op het gebied van kennis, waarvan 4 punten met [verplichte inhoud](#).
- 8 punten op het gebied van vaardigheden (leeruitkomst 1 t/m 4).
- 4 punten op het gebied van reflectie (leeruitkomst 5).

In dit bijscholingsplan wordt feedback en intercollegiale toetsing onderdeel van het leerproces. Alleen na het verplichte deel volgt een toets. De counselor kiest zelf uit een divers scholingsaanbod. Ook kunnen ze zelf scholingsactiviteiten organiseren, zoals een intervisiebijeenkomst, casuïstiekbespreking of congresbezoek in het buitenland.

Kwaliteit

De aanbieder van scholingen vraagt accreditatiepunten via de beroepsverenigingen. De inrichting van het accreditatieproces wordt nog verder uitgewerkt. De scholing moet actueel zijn, didactisch goed in elkaar steken en passen bij de beschreven leeruitkomsten. Tot voor kort was veelal het RIVM-CvB opdrachtgever; soms ook ontwikkelaar en uitvoerder van scholing. Dat gebeurt in de toekomst vanuit meerdere scholingsaanbieders. Regionale centra kijken in een tweejaarlijkse kwaliteitsaudit of er voldoende aandacht en tijd is voor bijscholing.

Acties korte termijn

Het rapport van onderwijsadviesbureau Dekkers schetst ook de te nemen stappen voor de ontwikkeling en invoering van nieuw scholingsaanbod. Het RIVM-CvB, Regionale Centra en beroepsverenigingen werken daarin samen met scholingsaanbieders.

Overgangsfase

Een van de aanbevelingen is om in de overgangsfase aan te sluiten bij bestaande scholingscycli van de beroepsverenigingen. Counselors zitten al vaak in een scholingscyclus. Dit zal verder worden uitgewerkt.

Meer informatie

Ter herinnering: op [Scholing | Prenatale en neonatale screeningen \(pns.nl\)](#) staat meer informatie. Via nieuwsbrieven en pns.nl houden beroepsverenigingen en RIVM-CvB counselors en scholingsaanbieders op de hoogte.